

در علیه غلطه ده نورادونکیان خاتمه { اره و لک }

غزوة سی اداره سنه

40 փւրւ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ
ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԿԱԹՈՂ ԻԿՈՄԱՆԿՈՒՆ ԽՆԳԻՐ

Աղգային խնդիրները նոր կերպարան մը շատանալէ շարժուա մէջ։ Արդէն ժամանակէ մ'ի վեր գրեթէ անշարժ մնալի մէջ են, և նիւթ չեն մտնակարարներ խորհրդածոթեան։ Կնիւթիդանական անգործ լրաց գարձեալներ գրեթէ նոր քան մը, որովհետեւ նոր քան մը չկայ։ Ձեռք կ'այ միշտ թէ Ռուսիոյ վերջ, կայսրն ընդունաւ, ինքեան սրբապալէ հրապարական, թէ այս լոր մնայ պիտի գայ։ Եթ երբեք ստուգուի։ Լիպիանէն և Երկրորդայինէ։ Մեր ոչ իջ հարտաւորեալ, ոչ ալ բաշտապալէ կ'ըլ ժըլտեմ այս և նմանորեան դրոշմներ և ենթագործիւններ։ Կը շատանան հատաճանլով թէ պաշտօնական կտակաւորական տղերքներէ շարժուա մը նոր լուր մը չըւա այս նկատամար։ Բայց թէ ինչ պիտի լինի եթէ ընդունուի ներքեան սրբապալէ հրապարական, այս մասին շարժուա մէջ նոյնց մը ստացանք։ Ժամանակ մը թէ քեանու, որ Ռուսիոյ Արտաքին գործաշնորհախորհրդան թերթին է, յայտարարե թէ, և Սրբապալէական հրապարական ընդունուէն լետայ հարկ պիտի լինի որ Հայոց եկեղեցի նոր Կոստիդիկոյ ընտրութիւն կատարէ։ Տարակոյս չենք կրնար ունեմալ թէ այս իսկ է Բոսն կտակաւորութեան որդու, կամ տրամադրութիւն։ Ընթերցող կ'աղոյգնաս, կան ընտրութեան գործողութեան նկատմանակարող լոյն մէջ պիտի տեսնեն թէ Բոսն կտակաւորութեան ներկայացուցիչ Գ. Մեհրապով ալ նոյն կարծիքն պատահուի Այս պարագայի մէջ հաստատութիւն չի գտնար այն դրոշմէ, Ռուսիոյ կայսրն երկրորդ ընտրութիւն (Երկրորդէն սրբապալէ) կ'աղոյգնուի պիտի անուանէ անսկիապաւ։ Կարելի է որ, երկրորդ ընտրութեան մը մէջ Խոյիկի Գեոր. Առաջնորդն Եւստիլի ընտրեալ լինի, և իրրեւ այն Ձեռքէն Եւստիլի թէ այժմէն իսկ պիտի մտնայ զայս բարձր պաշտօն, անմեծ երկրորդ ընտրութեան մը — այս կարծիք չստուգուի։ Աղգային կամքն ու բաղձանքը արդեցեցութեան ին կրնայ սեւեռնալ խնդրոյն այս մասին վրայ։ Մարին, կամ որ նոյն է Բոսն կտակաւորութեան

Լսարութեան կամքէն կախում ունի անորմապէս Կաթողիկոս Հատարատէր Քառօնեան, կամ հրաման տալ կատարման երկրորդ ընտրութեան մը: Ազգայնէն ալ երկու որոշ կարծիքներ կան այս կառավարման: Ոմանք լինու որ երկրորդ ընտրութիւն չեն: Վճիճէ հայկէ որ, կըսեն, Ձայն անպատշաճ երկու ընտրութեաց չեն որոշէ: Պայտմէնիան այսպէս իր պահանջն: Քայն չկէ վերաբերիլ Պալատեհիոյ պատշաճութիւնն տասնմանը, պահանջելով որ երկրորդ ընտրութեան մը միջոցաւ Ձայն անպատշաճ երկու ընտրութեաց մին անուանէ, և այսպէս Պալատեհիոյ տարամադրութիւնը ճշդիս զորոշուի: Ենթան և Մերթնքեանի Ազգին ընտրեալներն են. բանի որ մին իր հրամարի, Ձարթ թիղ միւսն անուանէ: Ուրիշ կուսակցութիւնն մը կը փախի որ երկրորդ ընտրութիւն կատարուի: Սեպտը միայն մէկ անձ Կաթողիկոս կըմտնէ, կըսեն այս կուսակցութեան պատկանտոր: Երկրորդ ընտրելին կամ Քառօնեան Պալատեհիոյ մէկ տարամադրութեան դժգոհում տաւ: Եւ համար միայն իր զորոշի ցանկին մէկ երբ առաջին ընտրելին իր հրամարի, բանէ և թէ Ազգին ընտրած Կաթողիկոսն հրամարած է, Հարկէ ուրեմն որ Ազգն երկրորդ անգամ Կաթողիկոս ընտրէ: Քառօնեան ինչոյ նոյնչափ տրամաւոր որ անձ լինէ, որպիսի բուն ինք ընտրուի. բայց Քառօնեան Ազգէն իր բնւ Կաթողիկոս ընտրուած չէ: Երկրորդ ընտրութեան մը մէկ, նա կընայ առաջին լինէ. այլ ցորչալք Քառօնեան: Ազգին և Սեկեղեցիոյ չափոց տեսակետով կարելի որ սկըռնէր մ'է որ' ուսուսանողաբարութեան մը յօրինած մէկ անձնաւորութիւն, որ տեղի չունի որ արագ պիտի աւանդուի ծննդ մէկ, Կաթողիկոս կ'արեանց հօգուտով Ռուսիոյ կայսեր կ'արեւ. Քառօնեան կընայ միւս. դամայն անարժան անձ լինէ. կոնոյ ճեղքուն անկար եպիսկոպոս զի լինէ, ցանկուն մէկ դրուած որպէս զի առաւելան օրէնքը տառական կերպիւ գործադրին: Վերջապէս, Ազգը Քառօնեան իրի Կաթողիկոս չընտրուի, և անտեղութիւն մ'է եթէ նա Քառօնապաշտ լինէ Կաթողիկոսութեան անցի առանց ազգային նոր ընտրութեան մը: Փնչալք իր տեսութիւն, երկու կուսակցութեանց ալ զխտարութիւնն ու բարձրանալք բարի են և ազգասիրական: Երկու կողմերն ալ չեն սպըր ուսուսանող անձնաւորութեան մը ձեւակերպութիւնն ընտրել. ազգային Տարօ մ'ան

չել, Բայց մեք կը հակիրթ մասժկու
լն, Էրկորդը կարծիքն յայանդներ
առելի վեր կը բռնեն աղգոյնն ընտ
րութեան սկզբները, քան առաջին
կարծիքը պաշտպանողներս Գայրժե
նդի Բանալան արն սորոք չէ, ինչ որ է
Դեբ-Նախագահը Մարգարէ Մանանաց
մէջ, Դեբ-Նախագահը միշտ գոյու
թիւն ունի Նախագահին քով, և անոր
տեղը կը բռնէ ի դէպ մահու կամ
հրաժարման: Իսկ Գայրժենդի Բանա
լան կանչեալի Կաթողիկոսին անուան
ման հետ, և ո՛չ այլ ինչ և բայց եթէ մի
շեց մը Ռուսիոյ Կայսերին ձեռաց մէջ
ազգային ընտրութիւնը սեղմելու: Ս
եւորին ընտրեալն է արեւմտից Կաթ
ոլիկոս Աղբին: Կայսերական վաւեր
ցումն եղան մտած պաշտօնական ձե
ւակերպութիւն մ'է լոկ և Ռուսին ընտ
րեալ մը կեցած ժամանակ Բանալանին
կաթողիկոսացումն կը կրպիկ իւրք պե
տական հարուած մ'է, զոր Ռուսիոյ
Կայսերը ցարդ ի գործ չնն դրած թու
թիւականացնէ: Բանալան կամ ըստ ա
մենայնի արժանաւոր անձ է, կամ ոչ:
Եթէ արժանաւոր է, կարի յոյժ փա
ռ վաբեր է որ՝ ազգովին որն ընտրու
թիւն մը կատարելով՝ Նա Կաթողիկոս
ընտրուի և ո՛չ Բանալան: Իսկ եթէ կա
թողիկոսութեան յարմարագոյն անձը
չէ, ո՛չ բանաստղ է, ո՛չ ալ փա
ռ վաբեր՝ որ Բանալանութենէ յանկարծ ի
Կաթողիկոսութեան անցի:

Մեր այս առեւտրութիւնը ինդորյն
սկզբան վայր են միայն: Անոցմէ չհե
տեւելիք բնալ թէ Առեւտր զգուշ պիտի
լինի եթէ Մէքսիկեցիկ որդապիկն Կա
թողիկոս անուանուծ լսէ: Մեր գրն
անցներ ինդորյն օրինական է սկզբնա
կան կողմէ միայն Բայց, ինչպէս անց
նալ աշարթն օրն ալ կը բացարարելիք
այս սինակաց մէջ, Կաթողիկոսական
ինքդին ալ մձմալ խնդրել է ար
տաւորութիւն և դժուարին որդապիկնելով
որ զայս խնդիր չառող փախելու հան
գումանքն ունեցող էր և է լուծում
կրնայ հանդէ և աղգ զգուտ թուիլ բաղ
մաց:

*
*
*
ԵՐՈՒՍԱԿԱՆԱՐԱՆԱԿԱՆ ՊԱՐԵՐ

Աղգային Երմանցայիկ վիճաբանու
թիւնը ինչպէ կըրեւորութիւնը կը կը
րուանեն երուսաբանի պարտաւոր բարձ
ման ինդորյն առջեւ, որ օրումն հը
րաւաւոր խնդրել է արդ: Թեկեա կոյ
րեւորական կառավարութիւնը թիւլ աղ
ւած է որ գլխաւորական արդջ հետ
կրնատու ըլ հաւաքուիկ վասն բարձրան
լիւնդ առաւորս, քան որ կըրնատու
լիւնդ առաւորս, քան որ կըրնատու

տնի վրէժն պէտք է օգուտ բազմեցնէ թէ ոչ. — Այս խնդիրը կը յուզէ Խորհրդարանական Յանձնաժողովը, որ մի դասին ամիս տուալ կարգաւ մէջ էր ելաւ. ասորեւթի պարտուց բարձման միջոցներուն շնորհիվ ձեռնարկ համար, և վերջին ամսուր մէջ վերահանաստեղծաւ Աղ. Ղաչանի Վարչութեան հետ համաձայն հաւաք յանձնելու համար կառավարութեան թղթաբարձութեան միջոցը, Վարչութեան և Յանձնաժողովի միասին չէաւ. սակը բրին, բայց դեռ չկողմն համաձայնութեամբ կը դաւ. որովհետեւ Վարչութեանը կ'ուզէ ի դարձ դնել այն և զգանքն որ տեսցանք է կառավարական թղթաբարձութեան, մինչ Յանձնաժողովը կը կարծէ թէ, աղօղուտն է խոցելու ինչպիսիքներէ կողմ: Մեզ ծաւածովն տակաւին ոչ այն պայմանը և որպարագայ որով Աղ. Ղաչանի Վարչութեանը կ'աւարտէր զհետադիման արքայ հետ նպատակ մը հասնելու գաւառներէն, ո՛չ ալ այն նոր միջոցներ զորս Խորհրդարանական Յանձնաժողովը կ'աւարտէր և այն մասնաժողովներէն և այն մասնաժողովներէն որովք չուզէր օգուտ բաշխել արդէն արածեալ եղանակէ մը: Այս կէտեր պիտի պարզուին Աղ. Ղաչանի ժողովը առակիկայ նկատուին վիճաւորանութեանց մէջ, որք գաւառիակ տեսնելու յոյսով ունենան: Ահա-մէ, ինչ ինչ հարկեր որ վերագրահաններով ու պոյսմաններով, զինուորական արքայ հետ նպատակ մը հասաւոր. մէն ցուրտքեր մը. ինչ էր տեսնել և չի տեսնել, որ ինչպիսիք արդեւիցի լինէ և դարձադրական: Բայց այս մասին մեր արդէն բարձմաներու վրայ յաւելուր մը բնութեւ համար, պէտք է որ յուսին թէ՛ Վարչութեան և թէ՛ Յանձնաժողովը հաւատարմութեան և առավարիկի միջոցները:

* *
 ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՆՔԵՐԻ
 Մեզ պէս ազգի մը համար, որոյ
 Երբեք ցամառն և առաջիկայի միակ
 ժիշկը կրթութիւնն է, որ հետեւա-
 պէս իւր մտածմանը ու գաղափարն ու

Կաթուր առերկրյան սրտով լինել, կըր-
ծական հազեւեր ազգային կարեւո-
ւորագոյն հանդէսներ տկերն է համար-
ւան: Հնճոց ավանները մեր կրկնական
հաստատութեանց առ տարեկան հնճոց
համայնքն են: Մի քանի շաբաթներ
վերջի մինչեւ ազգային հանրական
մասնաւոր վարժարանաց քննութիւնը,
վերջին օրերն են ինչ տեղի ունե-
ւան երկու մասնաւոր վարժարանաց
ստաւերը: Եւ ինչպէս ինչպէս

Տաւորութեանց արժանի է «Հայրական կրթարարի» Տնօրէնն, որ յաջողած է այս տարի ևս ունեն ընթացաւարտներ խորհրդի Ազգային Բայց յատուկ քաջաւորանաց և շնորհակալեաց արժանի է Մեղպոլսեան Սկրիպէ Էփէնտի, որ հիմնած է և կը վաշէ Ազգայն մէջ իրական սեռի առաջին կանոնաւոր դպրութիւնի վարժարանը: Մեղպոլսեան վարժարանն այս տարի տառն և մէկ ընթացաւարտ աշակերտն հինգը ընծաւցցեց Ազգին, Դոհուլեանքն կը տեսնենք այն վարժարանի առաջգիմունի խնամքն, որը ուրախութիւն կը պատճառեն աւանանցն որը իրական ըմբռնաւոր ազազացչ հայ մարց դաստիարակութեան տղայքն: Օրբայրական միմարեաւորութիւնը: Մեղպոլսեան վարժարանն անխիբրի վիճակի մը մէջ չէ. և որ անորեն պէտք է դարձի նորանոր աւարտներ մտնելէ իւր կրթական հաստատութեան մէջ: Եթէ ևս դո՛ւք, այն պատճառաւ չէ որ Մեղպոլսեան էփէ իրական սեռի կրթութեան ղեշտն ինկ յաղածաւ է իրազմունքն որ հաստատութեան մէջ. այլ զի այն հաստատութեան ներկայիս առաջգիմունի խնամքն կը սնցիկայ իրայ, և ապաւային համար լաւ յոյսեր կուտայ: Մեղպոլսեան Էփէնտի կրթական մասնաշրջանը, խորհրդաւորապէս զննեալով ին, խորհեցով թէ կը վաշէ պարզ մը որ պկած է արժանապէս իրի ամերիկացի Միփստիաաց խախիւրտի մէջ մը ըստի քաջ աղօթին հոված Հով անուն գիւնորթի վարժարանին հետ, ուր կը յաւախին մեծաւայն մասանք Հայ աշակերտութիւն, որը իր տառանք ոչ-ազգային կրթութիւնն է, կը յաւանք թէ Մեղպոլսեան Էփէնտի դիտել գտնէ նոր պէ, նոր քաւեր, որք իրին թող պիտի տան մեծագոյն յաղցոլութեամբ առաջ տանիլ իրայ դոկիւր մըցում:

* * *

ԹԱՂԱՅԻՆ ԿՐԹԱՒՈՐԱՆՔ

Բայց մասնաւոր վարժարանաց աւարտի խնամքներ կարծիք մ'են Ովկիանոյն մէջ, եւր խորհիւրքն այն հաջաւարտը Տայ տաղաց վիճակին վրայ, որը իւրային վարժարանաց մեծագոյն մասնն մէջ կը տառանք կրթութիւնն է, որն անգլիական ինք խնամ կը տարուի բաց աւետ Դասողիկը Սրտման իրական վարժարանն, որպէս իրազմունք խորհրդաւորապէս կը յարաւորէնէ անխտիւմն թաղացեց գոյիկն հո-

որոշումներով են հնարհիլ, և կը հերքեին անոնց դատարարն որք կը կարծեն թէ մասնաւոր վարժարաններէն դուրս վիճարակներուն վրէժն, թարգման հանրապետական վարժարանաց իմաստին մէջ կը թափ լի՞նէ այս տարւի մասնաւոր առաջնակարգութիւն մը յունիսթ օնանուցանելու: Ինչպէ՞ս նկարագրուած է այս վերջնոյ իմաստն, և այսօր տեղ յունիսթ կըրկուրով իմաստներ ընելու: Սա այժմ հարկը համարիրք սաշարք միայն դիտելով թէ, Ազգն ինքզինք խառած կը լինի լեւել երբեք մը քանի մասնաւոր խորհրդարաններու վերքի ի շատեւ առաջնակարգութիւն իմաստը կարծե՞ թէ զգայալն դատարարանութեան դարձեր մէջ տանալով սկսած է աւելի գոհացողիչ երեւոյթ մը: Կեդրոնական իշխանութիւնը պարտաւորանք կը գտնուի, և երգական իշխանութիւնք մեծ մասամբ չեմուշահաս են խարսճերն յայտայտելով արժարանաց իմաստն, ուր շատ են երի ի դուր կը վստահուին Ազգին դրամներ: Օրինակի համար, Գումրի համալսարանի արժարաններն, ուր մինչեւ 630 կը հասնէր աշակերտաց թիւն, և ամսին 11,000 շէնքէն աւելի կը վստահուի, յաւարի է երեսել թէ բարձրագոյն կարգերն անարդը են մի քանի տող անօրինակ հայերէն և ֆրանսերէն գրելու, և միւս ամառներ շոք շոյն համեմատութեան էլ են: Նոյն դիտողութիւն մը քանի թուլ անգին եւէնք դախուր վարժարան համար, թէ եւն այս վարժարանք, Պոլսոյ ամենէն հայաշատ (Թաթերուն) էլ կը գտնուին, երկրորդական վարժարանի չպարտաւոր ունին, և ըստ այժմ չեմուշահաս գումարներ ծախք կ'ենեն անն ամիս: Այս տրդակ իմաստին համար պատասխանատու է Ուսումն. Խորհուրդն, ուր ցարդ ո՛չ ու զգուցիւն տեսաւ յայտայտել վարժարանաց, ո՛չ ալ տեսաւ, առաջին և շարունակապէս կը հսկէ անոնց վրայ: պատասխանատու են Պոլսական, որք ըստ մեծի մասին ոչ էլ կը հասնանց դպրոցական խնդիրներէ, և զատաք առիթ մը լինին դուրսուրդ տանալ անձնական նկատումներու և հայեւներու: պատասխանատու են Հոգաբարձութիւնք, որք կամ խնայողութիւն, կամ անհոգ: պատասխանատու են խումբ թանգարան, այսու երեսոյց ծողք, որք անօրինակ են իրապէս վարժարանաց համար, և թող են տար ու իրենց գումարներ պէտք դա՞ծ կերպիւ հետեւին դպրոցի մը մեղով ուսումնական ընթացից: Սեւոր ամին յանդատողք մեղեւ:

ԹԵՐԹՈՆ ԱՐԵԻԵԼՔԻ

(7) (

ᐱᑦᑦᑦᑦᑦ

ԻՒԻԿ, ԽՀԱՌԻԶԲՆ, ՊԱԼՈՒ

ՎԷՊ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ

የፊርማው ስም

ՄԻԿՆԷԼԱՌԻԶԸՆ ՊԵՐՈՆԻՆ ԳԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԹԱԳԱՐԱՅ ԲՈՂ ԵՒ ՎԵՐԱԴԱՐՁՆ
ԵՄԱՅԵՐԻՆ

Այն Ժամանակ յիշնչի որ Բա-
քից լուբեան շուտով կ'անէ և ա-
տովոր բարձրութեան կը հասնի
կոյն հասն տնէնցի, որ շուտով
ձնեալ, և և բարձրանալով ծայրը դ-
լումնին եղջիրներն միոյն վաթիւն-
ցաւ: Շուրջուելով վեր կ'աչի և անվա-
րանին զով հասցաւ: Շատ աշխա-
տեմն կըրէի միտաւ: Գտնուեալ հա-
արժաթէն ստապարս այնպիսի տեղ
ուր ամեն նիւթերն արժաթէն են: Վ-
շտագէտ խոտի կոյտն մը վրայ դ-
րայն:

Յայնժամ կը մտար եւս դառն
Բայց ի՞նչ յաւատարմութիւն։ Արի
Լեւոնտիւիւնը չորոցայիւ էր լուրեր
ցորան, այսինքն որ անհայտ էր
այն ճանաթով վար իջնել տանցի
էլ լըս. և չորասար խորասկիւնս
սլիտի ընէի։ Իտալը հիւսիսով երբ
պարանձ էր շինելի, ծայրը լուսնին
ջիւրներէն միայն կտալցի, և ակ
վար տանջի։ Այ՛ ձեռքովս օտար
բռնած էի, ձախովի չաւ տարաբն
բար պարանձն ծայրը հասաւ, վերի

տորը կտորելի և վաղի կտորին կապե-
ցի. այս դարձուցութիւնը քանի մ'ան-
գում կրկնելով, մերկայան օհայց եւ
նէն կրկնները տանաւէլ:

Տախտին երկու փառաստի չափ հե-
ռ էի դեմանէ, յանկարծ պարտան
բղւում և վերն վար ինչպէս ունչափ
ուժգնութեամբ, որ աղշած մնացի:
Մտաբնի, օրդ ծանօթութիւնն տուե-
լած էր անխնայ արագութիւնէն և մի-
ջոցին հեռաւարտութիւնէն, ինն ասան-
չափէն տեղի կտորութեամբ ծափ մը
բուռն գետնին վրայ: Բայց հարկը
այս խորհրդաւոր մէջ: Իմ քառու-
նամակայ եղունգնաբաժնայ սանդուղ մը
կտորեցի, և այս կեպակ վեր ելայ
ժառանգ մէջն:

Այս փորձէն խրատուելով, լատա-
ղդէն մկնդ մը գտաւ արեւուն ձեռ-
քէն ապստելու, որք մեղուներու և
փեթանիներու ետեւէն ինկած էին:
Մայրէ մը թեղին մեղրով օծեցէ և գե-
ղից դարունի մնաց աւեր ատու: Ահա-
գին տղ մը մեղրին հասուն մայրով ե-
կաւ. և սկսաւ թեղին ծայրը լիզել այն
առաջինն անխաղաղաւ, որ զայն հետ-
զհետէ թերեւէ ու կոկորդէն ներս
մտնողներով մինչև ստամոքսն ու աղի-
քը հասաւ: Երբոր լաւ մը չամբրեցաւ,
թեղիւն ծայրը գտնուած ծակին մէջ
հաստ սուղ մը կտնկեց. և այսպէս
սկրամով գապանէն նահանջել կորելէն,
այս գիւրքին մէջ թողուցի զայն միջև
հետեւեղով առաւօտ: Թանն, որ չլիւս
կոյնները ստուերաւ ելած էր, խնդալէն
ծաղեցաւ. տեսնելով իմ այս փարպե-
սաւ լեկնոյն:

Դիչ ժամանակ յետոյ Ռուսերն
հաշտութիւն կնքեցին Ռաթաբայ հետ,
և ես թեղադարձիկ զըրկուեցոյ ուրիշ

պարզվելու պոտենցիալն ու գործնա-
բար հետ հարապետ առի, և Ռու-
սիային մեկնելուց այն մեծ կերպով
սկսվեան պահան, որ ասկից բու-
սան տարիի չափ ուսում ծնողեցու և
որպէս պատճառաւ մանուկ կայսրն իւր
մէ և հօր, Գրիգորիի զուգան, Յեղու-
Մաւէլա Միւնիիի և այլ շա-
տեղա հետ Սկսելիս աւարտուեցու
նայն տարին այն տնտիւսն ուստի
ցուցաւ մեղաւ երկարող մէջ, որ ա-
րեւդան իսկ ուսոյցներ ունեցաւ, ու
որպէս նոյնտն միւսն աշարս կը տնեմ-
ին դէպքին վրայ: Այս պատճառաւ
առաւել ներդրելն քաղեց Ռուսիա-
յին վերադարձաւ ժամանակն շան ա-
րանն ուր պէ՛հ էն անպատճառաւ

Ինքնատիպոր թրվաքարած մնա-
ցած լինելով, ստեղծագրի կառույց
կոդիքներով պարտադրում էր: Արդ-
եքիտ կողմն ցանկապես ճանոր մի
մէջ գտնուելով, առաջարկելիս սուր-
ճարգրիկ որ իւր փառքով իշտ տայ,
դպէս ի իւր ոքիւր ք մ'աջ չկոյ
ճանորն միւս ճայքն մտնէ: Մարդն
հետեւողեցաւ և անտիպն զօրութեամբ
վարդ իւր փողը: Բայց իւր ճիւղին ըն-
դունայն եղան, փողը բնաւ ճնկեց,
որ ի պահան ճանախիլ չէր, և յե-
տի յայտ առնանց, վասն զի շտա մնա-
ցաւ: Կառք մը հասաւ մեր վայր որ
ճանորն բոլոր լայնութիւնը իւր դրա-
ւէն:

Իսկոյն վաղ ինչոյ կառքս և ձիւ-
րը քակեցի. յետոյ կառքը չափեցի
իւր չորս անիւներուն և մէջի կարասի-
ներուն հետ, և ցանկին վրայէն ցատ-
կեցի արտաբուն մէջ. ցանկն առ նը-
ւազն ինն ոտանոցէ բարձրութիւն ու-
նէր, որ բռնու ծանրութեանն նայե-

Եւ շնչին բան չէր. երկրորդ ոտեր-
 լով մը, կտաքը նորեն ճանաչուն վրայ
 լերին, միւս կողմէն մտնին: Չալար
 լեզէ յետոյ կէպ մեր ձկերուն ջրով,
 Եւ ինչ մէկ թէ իս միւսն ալ միւս թէ իս
 ոտին տանելով վերջոյն մեր կտաքին
 լով տարին. յետոյ ձկեր կտաքին լը-
 լեցինք եւ նորեն ճանաչող լեւելով տա-
 րանց որ եւ արդեւին տարճանդա-
 ի կայտառք Շաւանք:

Մտնող բնիկ ձեռք թէ ձիւրքեա մին ,
 դուռնաւորակ և խիտ աշխոյժ էր ,
 թիկ մնաց ի շատ միտա պիտի հասա-
 ղորէր ինձ . վառնիկ երբոր երկրից
 նեղաւ ցանկին վրայէն կ'անցնէի , սիւր-
 աւ արունքներն ուժգնապէս չարծիւ
 էիկ արձակեալ իրոյ շրջն մը տաղ-
 ապաքնող զիւս . բայց ին խոյրէս սնոր-
 լակի երկուս ոտքերն զգեստիս զըր-
 ցանքներս մէջ խոտիկով կիւրճ տուի-
 զմա ընտելեալ .

Երբոր կայարանին պանդուկը հա-
մանք, սուրհանդակն իւր վաղը վա-
ւարանին մէջ բռնուէ մը կախեց, և
կեանքի համար...

Շատ անգամ, յանկարծ, իւրաքանչիւր, իւրեք, իւրեք, իւրեք փոքր սիւրբ էր
նշանակող հնչելը, Չարստանման հարցը-
նքն սխառն էր կարող լինել ինչ կը նշա-
նակէր այս, Երեւանայեցեւոր որ ձայն-
կարը առեւել իսկ զոգնի մեջ, եւ
տարանին տաքէն խաղողի սիւրբ էին
տարող արժանաւոր յատուկ հնչանքով, Է
մեծ դժուար լինէր ստեղծանակել, վա-
ղըն զի ոչք. համարեղի գործըք էին
համեմատ ըլլալ գեղեցիկ նստողաւոր
համարները, առանց պիտան պէտք
ընենաւոր, նախ քրտակաւոր մարդ
նստալիք, լեռայն Սեւանի լէռնէն
լեռայն լեռայն տեսնել իրաւոր լեռն

«Անհիմա Մէլոնի հերէշ բարբարոսն» և այլ
անիմա մը ժողովրդական երգեր, ի մէջ
այլոց «Անիմա Բնիկ հանգիստ» անհիմա
երգեր: Այս արիւծը վերջինս եղաւ
Կոնստանտինոս Բնիկի անհիմա

Եւ զայն արարողութիւնս մէջ
 ճառ ուղեկրօնս արարող յին ու
 րն որ իրենց արկածները պատմած
 ամանոսի իրենց ատենանք աւելի
 քան իր պատմուն: Զարմանալի չե
 րէմք որ ընկերացողք և ունինդիրք
 իրեն ճառաւայտ լույսն պատմութե
 ւորսն Ստեփան լեւի պատմութեան
 անկերութիւնս մէջ մէկը գտնուի որ
 մ պատմածներուս ճշմարտութեանը
 րոյց կատարի, մեծապէս կը ջգտիմ
 չէ ամառանալութեան արջ և կ'ար
 արարած անոր որ վրայ պարտադրու
 ին էլ լաւ կ'ենք մեկին ընկերութեան
 ւնէն, բերքը պատմելու պատարա
 ւութիւն իմ ծովային արկածներս, որք
 ուսակ և և տարօրինակ են, թէ և ոչ
 ան մալ եղանակ:

9.1.11.2.

Առաջին ուղևորությունն, զոր բ-
ն կենալով մէջ, քիւ ժամանակ յառա-
ջ տալով ուղևորությունն, որուն ամե-
նն նպատակն միջոցներն դրամանցի
եղ, ծովային ուղևորությունն էր ևրա-
ն. Տափախի սառնորեն հետ դաւա կը
արեւի, ինչպէս տալիս ինքն ունէր
անտէր բաւ ինձ իմ հաղորդակցաւ հօր-
դրային, — հաւանաբար զնդ աղետի
դրստ բնչեղք մը, — տափախի, յոյս-
ն չէր հնչել ինձ կապիկ վրայ տեղ
դր տանձնաւ մարդանազար մօրու-
թիւ ինքն ինձ եղ-ք արդէն ուղևո-
րությունն իմ միակ բան ստեղծու-

Հայրա երկրոսացադուխեան մեծ
ան ուղեբարութեամբ քանցած էր,
ծնունդ երկար կրկնեմբ կը հա-
տուօտը իւր արկածից ստորի պատ-
ւելիմեմբով: Ուստի իմ ուղեբար-
ան ճարպակ կրնայ վերացաբուլ աւել-
ութեան քան հայրական օրինակի
դեղեմութեան: Կայք խօսքով քան
իմ փայտեմբ ոյն առիքներն, որ ք-
ան իմ կարծեաց կրնային աշխարհա-
նութեան անպար բազմաւոր դժա-
նելու միջոցներ մատակարարել ինձ:
Այլ բոլոր ճիգերն ի գերեկ եղան:

մէջէ զիպօւածով յաղդէի՝ հայրս
ըմանցով, մայրս և Տօրօքսըս աւե-
լախառուովեամբ կըլնէ իրմանայն-
քանի մը վայրիկէն մէջ կը կորսու-
նէին աշխարհ աշխատութեամբ ձևա-
բարձր արդիւնքս։ Վերջապէս դէպ-
քանք բերբու որ սօրս ազգականներէն
ն շիւր եկու. մեզ։ Շատ չանցած
տեղի եղայ անոր յաճման կ'ուրէր ինձ
շիրուն և ուրախով տպայ մ'էր, և ի՛ն-
չէր ամեն հնարաւոր միջոցներով
ինկ բաղդանայ կտտարմեն։ Անոր
տարախօստով ինչն ինչիւն աւելի ձա-
լելի եղաւ, և առաջարկիով թնանց ու-
րտասաններու, ստարտութեանց ու-
րբումներու փոխանակով ենէ մը
տոյ, որչաւեցաւ, յանդադուս և ա-
խառն ինձ, որ հետը Ալլան
թամ, ուր իւր Տօրօքսըսը երկրոր-
մանակ իստապակի եղած էր։

Սևագրտամէն ճանրայ ելանք, Հո-
նայի հահանգաց բարձր տէրու-
անց կողմէ տրուած կարեւոր պաշ-
նով մը :

(Tawny-bellied

... Եւ լու վրայ եղող հիւանդներու հա-
նր , իւրաքանչիւրը 110ական անկո-
նով : Սիւնդամայն մեծ մեքենայ մը
խօս գետեղուի ծխական գործողու

